

Oscarsborg Festning

Skjøtselsplan for vegetasjon og grøntområder

NFV FEBRUAR 2009

Utarbeidet av:
Driftsleder Irene Udahl

Forord

Skjøtselsplanen er utarbeidet på oppdrag fra Kommandanten på Oscarsborg Festning og Nasjonale festningsverk. Skjøtselsplanens hensikt er:

1. Kartfeste de ulike områdene og elementene som skal skjøttes.
2. Beskrive hvilke arbeidsoppgaver som skal utføres.
3. Sette opp forslag til hvor ofte og i hvilket tidsrom de ulike områdene skal skjøttes.
4. Sikre en kontinuerlig god kvalitet på uteanlegget.
5. Være grunnlag for innleide tjenester.
6. Være et grunnlag for hva leietager kan forvente av grøntarealene.
7. Være et levende dokument som skal oppgraderes årlig med fotos, erfaringer og forandringer i grøntområdene med mer.

I et så attraktivt og verneverdig område er det viktig at den siste finishen blir utført, både av hensyn til opplevelsen og fremtidig bevaring. For å holde en høy standard på anlegget bør det være en fast person som har ansvaret for skjøtselsarbeidet og at denne personen har interesse og kunnskap om historien. Dette vil bidra til at man kan svare på spørsmål fra forbigående, slik at man holder en god og serviceinnstilt tone ovenfor brukerne av Oscarsborg Festning.

Oppdraget har blitt utført i perioden 07. Februar – 15. Mars 2009

Mine kontaktpersoner i Nasjonale festningsverk har vært Lloyd Kluwer festningsforvalter på Oscarsborg Festning og Harald Singstad som er hovedansvarlig for skjøtselsplanene opp mot Futura. Har også vært i kontakt med Line Stabell Selvaag i Futura Miljø. Videre har følgende dokumenter vært benyttet i arbeidet:

- Verneplan Oscarsborg Festning, Forsvarsbygg 2006
- Biologisk mangfold på Oscarsborg befestninger, Forsvarsbygg (BM – rapport nr. 12-2002)
- Skjøtselsplan for Fredrikstad festning, Nasjonale Festningsverk og Fredrikstad kommune (april 2008)
- Landskapspleie med Kasjmirgeit. Forprosjektrapport utarbeidet av Lars Olav Eik, Universitetet for miljø- og biovitenskap og Morten Clemetsen, Aurland Naturverksted BA. 2002
- Kartmateriale fra Forsvarsbygg

Fotos og kart er tatt/utarbeidet av undertegnede.

Alle oppgitte mengder er basert på telling i felt

Øivind Sjuls, Leif Johnny Johannssen, Harald Singstad og Lloyd Kluwer har hatt planen til gjennomlesning med muligheter for tilbakemeldinger.

Oscarsborg Festning

15. mars 2009

Irene Udahl

Anleggsgartner

Utarbeidet av: Driftsleder Irene Udahl

Oscarsborg Festning, tlf: 95861137

Innhold

Forord.....	1
Innledning.....	4
Kart som viser de ulike delområdene i planen.....	6
Generell skjøtelsesplan	7
Kratt.....	7
Sprøyting av plasser.....	8
Fjerning av søppel	9
Trær	10
Gress.....	11
Løv	12
Snø.....	13
Juleforberedelser	16
Skrotemark/Bålplassen.....	17
Sundbrygga.....	18
Skjøtelsesplan.....	19
Kommandantens badestrand/strand ved Simulatorhall B	19
Staten ved Forsvarsdepartementet	19
Lekeplassen	20
Simulatorhall B.....	21
Sanitetskontor/Tannlegekontor	22
Båtnaust/Simulatorhall A.....	23
Vinkelgården.....	24
Kommandanthagen.....	25
Kasemen	26
Båtmannsstua.....	27
Kaia/Havnefortet.....	28
Forpleiningen.....	29
Eplehagen mellom elev og befalsforlegningen.....	30
Skråning ved elevforlegning.....	31
Kongelunden.....	32
Konge signaturene	33
Våpenverksted.....	34
Befalsforlegning.....	35

Skråning ved fortplassen	36
Kanonoppstillingsplass vestre.....	37
Idrettskvadranten.....	38
Fortsplassen.....	39
Minnesmerke og statuen av Oberst Birger Eriksen.....	40
Vestre/Østre strandbatteri.....	41
Diamantgrava / Envelopen.....	42
Borggården.....	43
Vestre vollgrav.....	44
Hovedbatteriet.....	45
Sydspissen/Kystgeitekommandoen	46
Håøya/Retterstedet.....	47

Innledning

Oscarsborg Festning er et kulturminne i Staten ved Forsvarsdepartementets eie. Festningen ligger som en perle midt i Drøbaksundet. Vi ønsker at flest mulig både i dag og i fremtiden, skal kunne oppleve forsvarsverkene og naturen på Oscarsborg. Kanonene står fortsatt i sine posisjoner og forteller sammen med øvrige forsvarsverk og bygninger om anleggets historie og funksjon. Kulturminnene er derfor opplevelsesrike møter med fortiden. Kaholmene blir årlig besøkt av et stort antall tilreisende. I 2008 var det ca. 100.000 besøkende.

En høy grad av skjøtsel og vedlikehold vil bidra til at terskelen for søppelkasting, hærverk med mer blir høyere.

Kaholmene består av to små holmer, søndre og nordre, som bindes sammen av en bro. Forlegninger og hovedbatteriet med vollene ligger på søndre. På nordre Kaholmen ligger kommandantboligen med den gamle hagen. Søndre Kaholmen består overveiende av kulturmårk; gårdsplasser og parkmessig opparbeidet areal. På nordre Kaholmen er landskapet mindre kulturpåvirket med en del furu og løvskog. Det totale arealet på Kaholmene er 190 daa.

Grøntanlegget på Oscarsborg Festning finner man ikke noe dokumentert historie om. Av de store trærne som utgjør parkområdene er trolig en del systematisk plantet. I skråningen opp mot kongen ble det plantet bjørk i 1905, det kan man se ut fra bilder som ble tatt da taket på fortet ble restaurert. Vollene er bygget av ballastsand fra seilskip som kom fra landene rundt Nordsjøen på midten av 1870-tallet. I motsetning til de fleste andre steder hvor ballasten ble dumpet, ble ikke ballasten på Oscarsborg fjernet senere. Dette gjør at enkelte ballastplanter har holdt seg der gjennom en lang årrekke.

Nordre Kaholmen (1856-1867)

Riksantikvarens arkiv

I 2002 ble befalskolen og Kaholmene lagt ned som garnison og aktivt kystfort. Etter nedleggelsen har ikke soldater inngått i skjøtselsarbeidet. Pr. dags dato er det Nasjonale Festningsverk som har skjøtselsansvaret. Den utførende delen av skjøtselen utføres hovedsakelig av undertegnede.

Selv Kongen sin Føde af Ageren faaer:

Hvad Jorden frembringer, af Moden ei gaaer;

Sand Rigdom er Aagerens Grøde

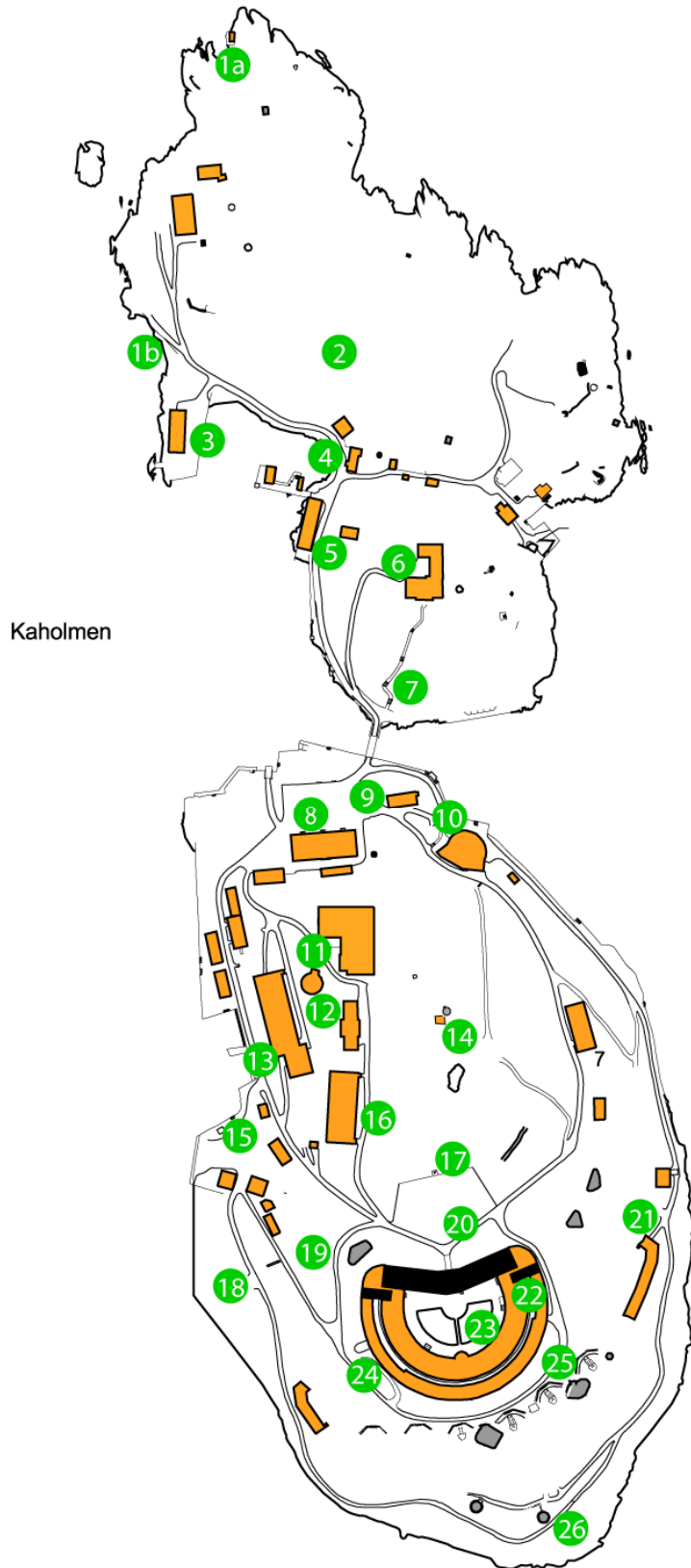
AV JENS ZETTERLITZ

Følgende målsetting ligger til grunn for skjøtselsplanen:

Anlegget skal:

- Fungere i dagens kontekst
- Fortelle stedets historie
- Være innbydende for turister/besøkende
- Fungere som rekreasjonsområde
- Ta vare på det biologiske mangfoldet

Kart som viser de ulike delområdene i planen

Generell skjøtselsplan

Nr.:	A.	
Hva:	Kratt	
Bilde:		
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	Kratt kuttes ned og kjøres til bålplassen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hver 3 høst/vinter (2010-2013..)
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	<p>Gjengroing har vært et problem på Oscarsborg. De seneste årene har det gått geiter på beite, hovedsakelig på sydspissen. De gjør en god jobb men det kreves en del rydding av tørt kratt hver høst/vinter.</p> <p>Kongen er også utsatt for gjengroing her skal viltvoksende trær/busker fjernes annenhver høst/vinter. Venneforeningen gjennomfører nå en stor jobb med fjerning av vegetasjon, dette ut fra planen om ny lyssetting av Oscarsborg festning.</p> <p>Kratt som vokser langs veier, bygninger fjernes, gjelder for hele Oscarsborg.</p>	

Nr.:	B.	
Hva:	Sprøyting av plasser	
Bilde:		
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Åpne plasser med grus eller brostein skal sprøytes med ugressmiddel. Eventuelt høytskytende ugress skal fjernes. • Utover de områdene som er beskrevet i skjøtelsesplanen skal også ugress i trappefuger, murer og langs husvegger der det er grus sprøytes. • Grusplasser og ganger ettergruses. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni, 1 gang i august • 1gang i juni, 1 gang i august • Ved behov
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	C.	
Hva:	Fjerning av søppel	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> Søppel skal fjernes fra grøntområder, plasser og voller 	<ul style="list-style-type: none"> Innen påske eller så snart snøen har gått. Videre skal søppel fjernes fortløpende sammen med øvrigt skjøtsel.
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	<p>Leietakere på Oscarsborg har selv ansvar for å holde det fritt for søppel/sneiper rundt sine egne bygg. Ved tilstelninger leietagere arrangerer andre steder på øya skal det ryddes snarest etter at arrangementet er over.</p> <p>Dette er viktig å holde i hevd, da øya skal være et sted for allmennheten og må til en hver tid fremstå ryddig og fri for søppel.</p>	

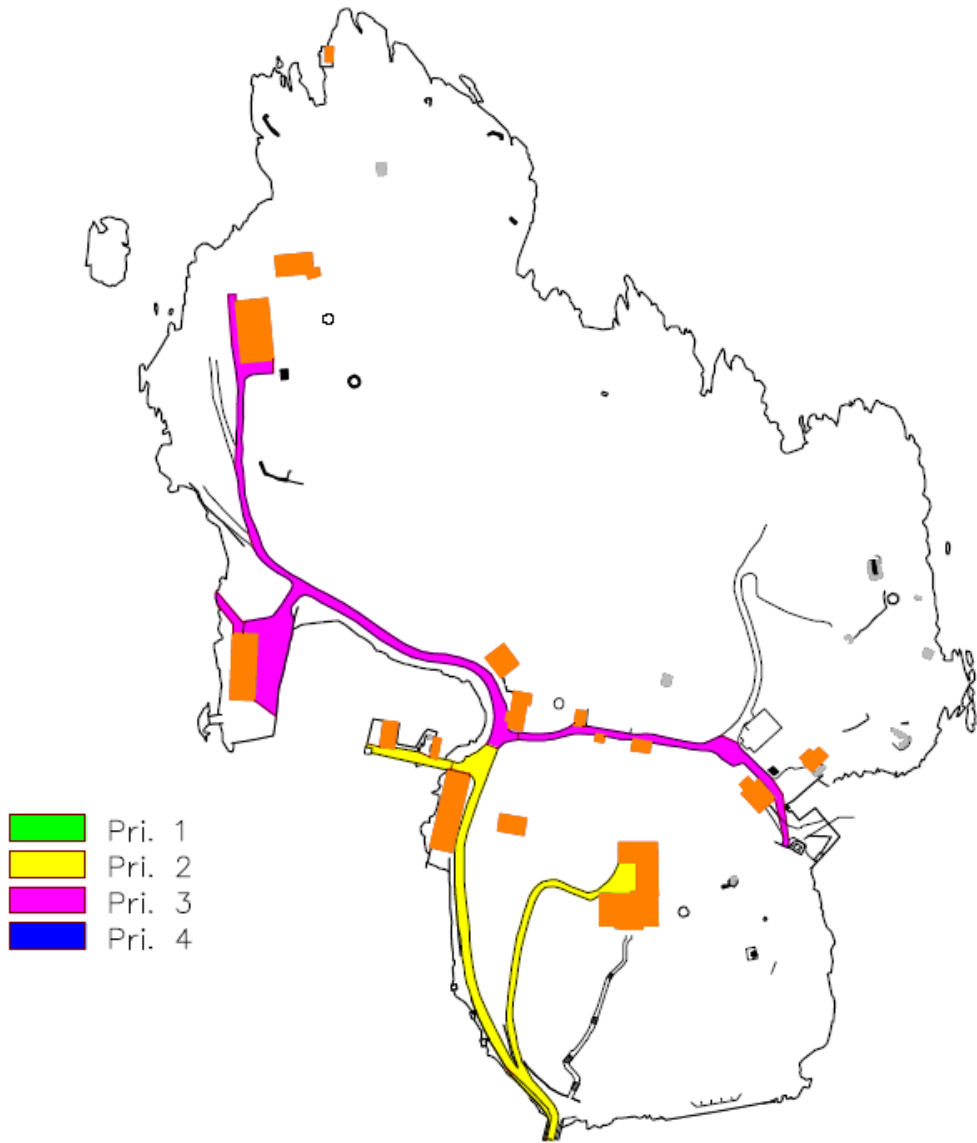
Nr.:	D.	
Hva:	Trær	
Bilde:		
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Nedfallskvister fjernes • Stammeskudd fjernes med rosesaks • Trær skal være fri for sykdommer, skadedyr, skadde eller døde grener som skjemmer treets utseende, truer treets sunnhet eller medfører risiko for mennesker og bygninger. • Beskjæring utføres i overensstemmelse med artens form, karakteristika og ønsket vekst. 	<ul style="list-style-type: none"> • Etter behov • Hver vinter • Hvert 10. år
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Områdene på Oscarsborg bærer preg av parklandskap med store, gamle edelløvtrær. Parklandskapet må holdes vedlike, det må planlegges og legges til rette for nye parktrær slik at det blir kontinuitet i forekomsten av store gamle trær. Disse trærne er også viktige for insekter og fugler.	

Nr.:	E.	
Hva:	Gress Det skilles i skjøtseplanen mellom følgende gressarealer: 1. Gressplen 2. Gressbakke 3. Eng (festningsvullen, vegkanter, skrotmark)	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<p>1. Høyt skjøtselevel. Skal holdes i høyde 4-8 cm. Klippes hovedsakelig med parkklipper eller håndklipper. Avklipp skal ikke ligge i klumper og prege helhetsinntrykket. Gressflater som viser dårlig vekst gis flekkvis overgjødning med kalksalpeter til tilfredsstillende gressetablering er oppnådd. Kanter, små skråninger eller vanskelig tilgjengelige områder etterklippes med trådklipper.</p> <p>2. Skråningen ved fortplassen, kanter langs veier, rundt husene på vestre tillates et noe høyere gress. Vekster som tistel, løvkraut og lignende skal holdes borte. Skråningen ved fortplassen klippes med slåmaskin samt trådklipper. Kanter klippes med trådklipper.</p> <p>3. Klipping en gang i året, helst etter at plantene har satt frø i begynnelsen/midten av august. De fremmede artene vi har på Kaholmene finnes i stor grad også i vegkanter og på skrotmarkene utenfor vollene Det er viktig at gressklipping ikke blir utført med maskiner som kan skade vollenlegget. Gressområdet skal ikke gjødsles eller sprøytes.</p> <p>4. Det skal etterklippes med trådklipper mot alle trær, bed, murer, bautaer, skilt. Lyktestolper og bygninger.</p>	<p>1. Minst hver 14. dag i perioden 1.5-1.10. Ved gode vekstforhold i juni oftere</p> <p>2. Til sammen 3 ganger i perioden 1.5-1.10. Viktig at første klipping i skråningene skjer i mai.</p> <p>3. I begynnelsen/midten av august hvert år</p> <p>4. Samtidig med gressklipping av det enkelte området.</p>
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	F.	
Hva:	Løv	
Bilde:		
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Løv knuses på stedet eller samles opp med blåse/suge maskin og fjernes fra området. • Områdene hvor løv skal fjernes er oppgitt i skjøtseplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> • I oktober november hvert år
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	G.	
Hva:	Snø	
Bilde:		
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Ved snøfall på mer enn 5cm skal det brøytes. Dette er en rettgivende norm. • Strøing • Etter normal arbeidstid 	<ul style="list-style-type: none"> • Ved behov • Ved behov • På utkalling fra båtmannskapet
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	<p>På Oscarsborg har driftpersonellet brøytevakter. Etter normal arbeidstid er det båtmannskapet som kaller ut driftpersonell ved behov, normalt ikke etter kl 22.00. Er det lite publikumsaktivitet vurderes tiltak utsatt til første virkedag. Krav som stilles til HMS skal etterfølges. Alle som deltar i vaktordningen skal være skikket til å utføre strø og brøytearbeid med det utstyr som er nødvendig. Det er utarbeidet en prioriteringsplan over veinettet på Kaholmene. Leietakere på Oscarsborg har selv ansvar for å holde det fritt for snø ved sine egne innganger. Hvis aktørene har aktiviteter som tilsier at de har behov for brøyting, legges prioriteringen om etter ønske fra leielagerne.</p>	

Brøyteplan Nord

Brøyteplan Sør

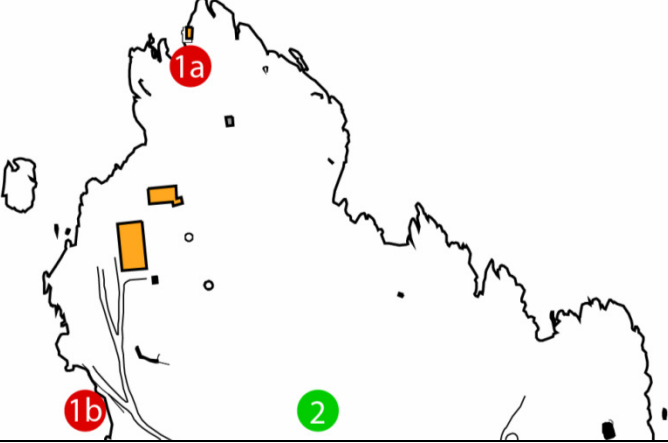

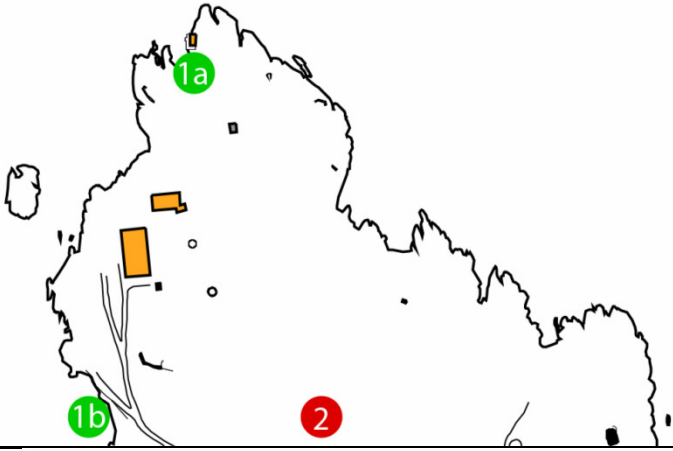

Nr.:	H.	
Hva:	Juleforberedelser	
Bilde:		
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Adventstaker settes i vinduene i 2 etasje i fortet • Juletre til fortsgården kjøpes inn og lyssettes • Serbergran ved båtmannstua lyssettes • Stor Sypress i kommandanthagen lyssettes • Fuglenek 25stk henges opp 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • 1 desember/tas vekk 20 dag jul • 1 desember /tas vekk 20 dag jul • 1 desember /tas vekk 20 dag jul • 1 desember /tas vekk 20 dag jul • 1 desember /tas vekk 20 dag jul
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	For å unngå lysforurensning skal bruk av belysning utover det som står i planen godkjennes av utleier.	

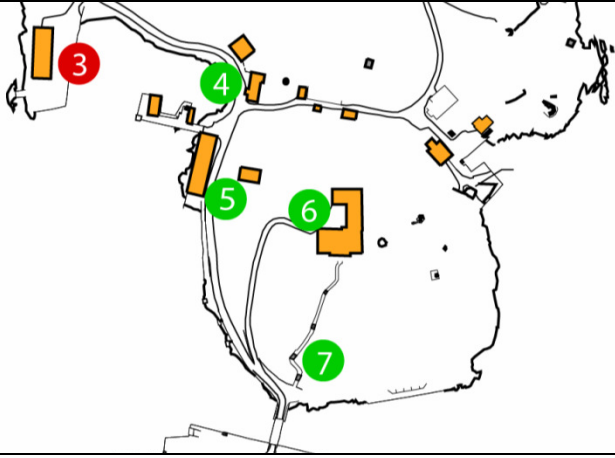

Nr.:	H.	
Hva:	Skrotemark/Bålplassen	
Bilde:	Kommer	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Bålbrenning • Brannvesenet kontaktes 	<ul style="list-style-type: none"> • Hver vår/høst • Det meldes til brannvesenet hver gang det brennes
Reell skjøtsel:	Hit fraktes kvist, løv, avrak, og annet brennbart materiale	
Kommentar:	<p>Skrotemark er en fellesbetegnelse på steder der den naturlige vegetasjonen er sterkt forstyrret eller ødelagt.</p> <p>Skrotemark har gjerne et stort innslag av innførte arter som kan være sjeldne i Norge.</p> <p>I rapport om biologisk mangfold er skrotemarkene merket med rødt. Disse områdene med mye sand, berg og jord i dagen må ikke bearbejdes og pyntes på og selvfølgelig heller ikke bygges ned. Men for stor grad av fredning kan være en negativ påvirkning for artene som vokser her. Opphør av forstyrrelser som fører til gjengroing kan på sikt føre til at artene forsvinner. Derfor er det viktig med noe menneskelig påvirkning, men ikke i en slik grad at områdene blir utsatt for jevn og stor tråkklitasje.</p> <p>Ved ytterligere utbygging av arealer på Oscarsborg må botanikere først konsulteres.</p>	

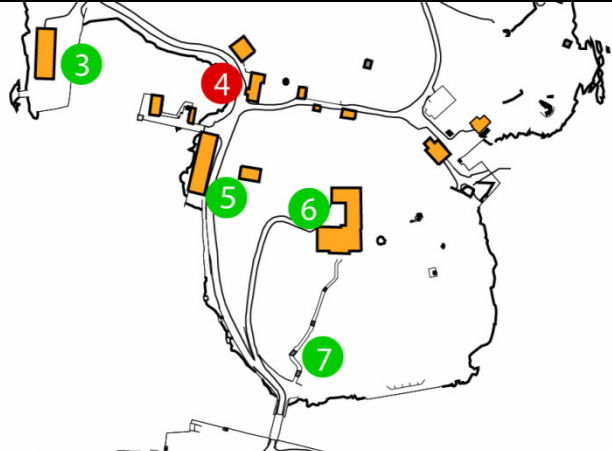

Nr.:	1.	
Hva:	Sundbrygga	
Bilde:	Kommer	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Spyles • Feies • Sjøppel fjernes • Sprøytes • Brøytes og strøs 	<ul style="list-style-type: none"> • Hver vår • Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10 • Ved behov/hyppig i sesongen • 1 gang i juni, 1 gang i august • Ved behov
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	<p>Dette er det aller første inntrykket man får når man skal til Oscarsborg, her må man ha et hyppig vedlikehold for å unngå en variabel standard.</p> <p>Her er det ønskelig å utarbeide en plan som kan få brygga til å se mer innbydende ut.</p>	

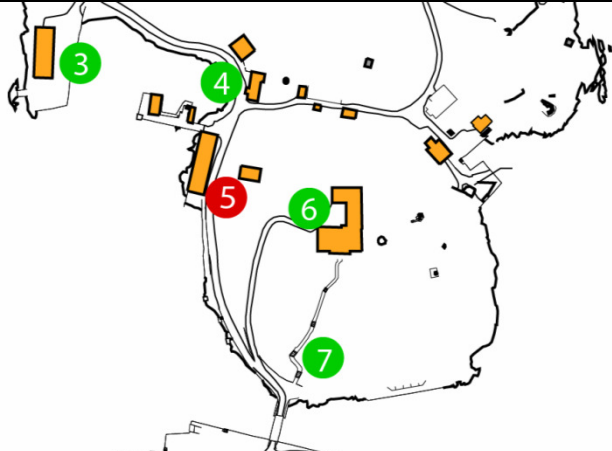

Skjøtselsplan

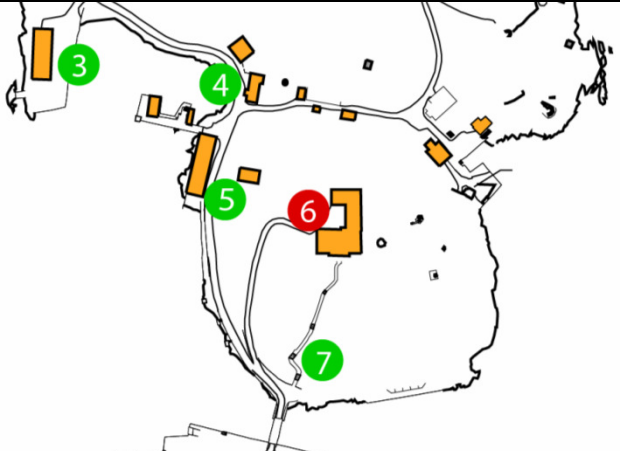

Nr.:	1.	
Navn:	Kommandantens badestrand/strand ved Simulatorhall B	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Bilde:		
		
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Strender rakes for tang • Sjøppel fjernes 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. • Ved behov / hyppig ved godt badevær
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Stranden som ligger langs stien på nordspissen krever en dugnad hver vår, her flyter det i land mye drivved, søppel og lignende. Denne stranden er ikke så mye besøkt da bunnforholdene er preget av mye tang og store steiner.	

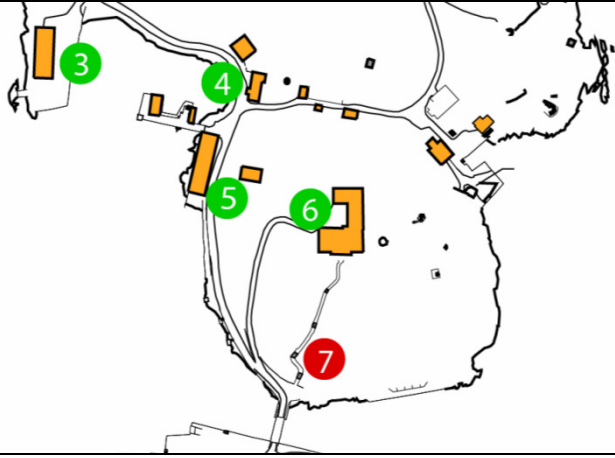

Nr.:	2.	
Navn:	Lekeplassen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Klatrestativ med sklie, huske, dumpe, gummieller, balansestokker	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Klatrestativ, sklie, dumpe må etterses for løse skruer/deler • Gummieller feies 	<ul style="list-style-type: none"> • Hver vår/høst • Til sammen 3 ganger i perioden 1.5-1.10.
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Oppgradering av lekeplass utført sommer 2008	

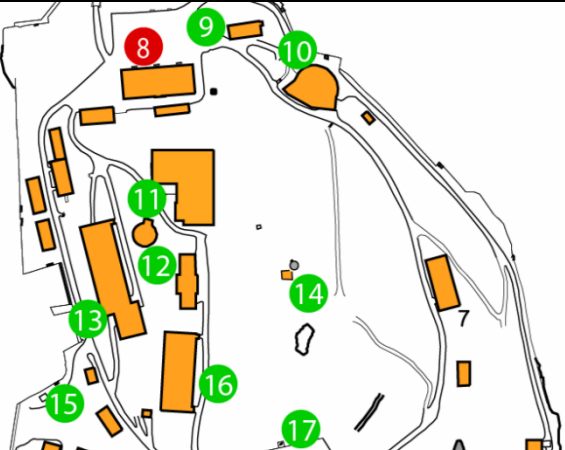

Nr.:	3.	
Navn:	Simulatorhall B	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Grus, asfalt, 2 bed med vintergrønt og sommerblomster, 2 store japanlerker (<i>Lárix kaémpferi</i>), 1 storsandkasse	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Grus sprøytes for ugras • Bed plantes med sommerblomster • Bed lukes • Sandkasse rakes for løv 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni og 1 gang i august • Hver vår og høst • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10. • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10.jhu
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

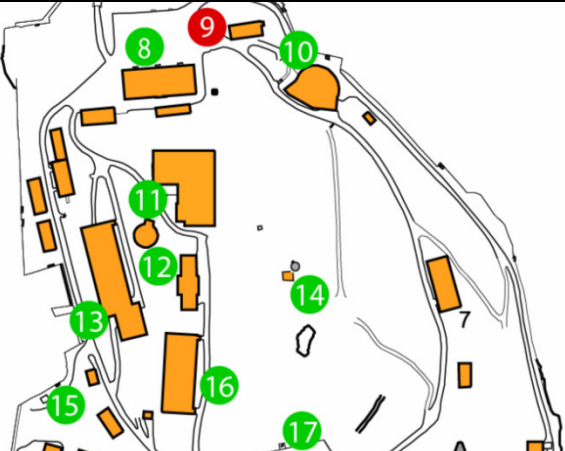

Nr.:	4.	
Navn:	Sanitetskontor/Tannlegekontor	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Plen, 1 lønnetre (<i>Acer platanoides</i>)	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> Gressplen klippes med håndstyrt klipper, samt trådklipper 	<ul style="list-style-type: none"> Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Tregjerdet mellom husene må vedlikeholdes evt. fjernes Lønn må stammes opp	

Nr.:	5.	
Navn:	Båtnaust/Simulatorhall A	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Rullestein kantsatt med storgatestein, gress	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Sprøyting av rullestein • Gress slås med trådklipper evt. håndklipper • Løv samles sammen og fjernes 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni, 1 gang i august • Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. • Oktober-november hvert år
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	6.	
Navn:	Vinkelgården	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Områdetype:	Gårdsrom benyttes av de ansatte i vinkelgården og turistgrupper guides her	
Beskrivelse:	Grus, smågatestein satt som vannrenne langs huset, 2 granittrapper Bed (20m) 20 roser, 15 mispel (<i>Cotoneáster</i>), 6 lavendel (<i>Lavandula</i>), 3 riddersporer (<i>Delphinium</i>), 6 astilber (<i>Astilbe</i>), 7 eføy (<i>Hédera hélix</i>)	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Grus og smågatesteinsprøytes med ugrasmiddel • Uønsket vegetasjon fjernes jmf. pkt. C • Bed skal holdes rene for ugras og løv. Jord i rose- og stauvede skal være løs, plantene skal ha frisk og frodig vekst. Avskårene plantedeler skal fjernes. • Stauder klippes ned • Roser skal behandles med godkjent skadedyr- og sykdomsmiddel. • Krukker med sommerblomster settes ut og tas inn • Vanning 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni, 1 gang i august • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10. • Hver høst • Ved behov • Hver vår/høst • Ved behov

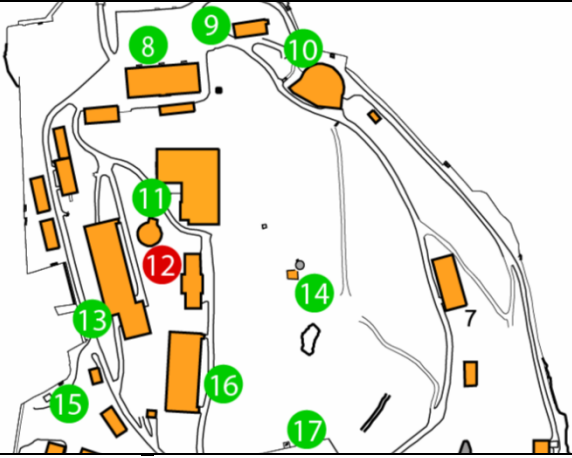

Nr.:	7.	
Navn:	Kommandanthagen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	<p>Gressplen, 2 granittrapper, 2 skifertrapper, skiferheller lagt som sti i øvre hage, gruslagt gangvei (100m) Bed med roser 20m, 2 epletrær, 1 pæretre, 1 stor sypress (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>), bed med gravmyrt (<i>Vinca minor</i>) 17m, store valmuer (<i>Papaver orientale</i>) vokser i plen i midtre hage, hekk med rosespirea (<i>Spiraea bumalda</i>) 25m, 5 klokkebusker (<i>Weigela</i>)</p>	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Gressplen klippes med håndklipper samt trådkipper • Trapper og gangvei sprøytes • Ugress mot kantene fjernes manuelt med hakke • Gangvei tilføres grus • Bed lukes, roser klippes, avfallet fjernes • Snorstikking av kant langs rosebed • Busker beskjæres • Avblomstret valmue klippes helt ned og fjernes 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. • 1 gang i juni og en gang i august • Hver vår evt. vinter • Ved behov • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10. • 1gang i juni og en gang i august • Ved behov • Etter blomstring

Nr.:	8.	
Navn:	Kasernen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Bed langs husvegg (25 m) med 500 sommerblomster, 30 gravmyrt (<i>Vinca minor</i>), 150 buksbom (<i>Buxus sempervirens</i>)	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Buksbom beskjæres • Jord byttes ut og sommerblomster plantes • Vanning • Bed lukes • Sprøyting med ugrasmiddel langs kanter og husvegg • Gressvekst fjernes, jf. pkt E 	<ul style="list-style-type: none"> • Hver høst • I slutten av mai begynnelsen av juni • Etter behov • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10. • 1 gang i juni, 1 gang i august
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Her er det bare skygge, sommerblomsten som trives her er Flittigise (<i>Impatiens walleriana</i>)	

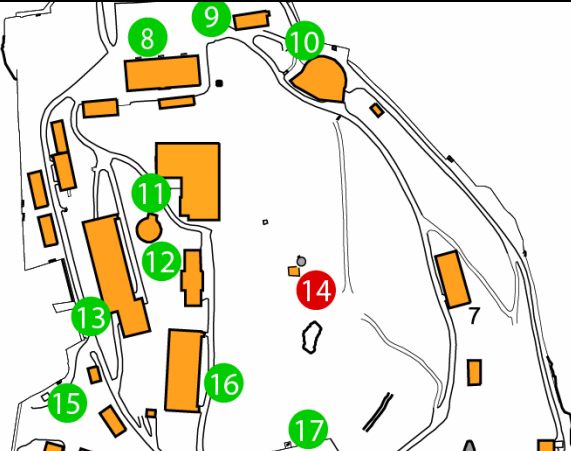

Nr.:	9.	
Navn:	Båtmannsstua	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	<p>Bed for roser, stauder, hortensia (<i>hydrangèa</i>) og sommerblomster 12m 2 epletrær (<i>malus sp.</i>), 1 pæretre (<i>Pyrus communis</i>), 1 serbergran (<i>Picea omorika</i>) 1 sypress (<i>Chamaeýparis lawsoniána</i>) og 1 barlind (<i>Táxus baccáta</i>) Gressplen og helleplass.</p>	
Skjøtsel:	<p>Tiltak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bed skal holdes rene for ugress, løv og søppel. • Jord i rose og stauvede skal være løs og plantene skal ha frisk og frodig vekst. Avskårne plantedeler skal fjernes. • Roser skal behandles med godkjent skadedyr og sykdomsmiddel. • Vanning • Frukttrærne beskjæres • Helleplass sprøytes for ugress 	<p>Tidspunkt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hver 14.dag i perioden 1.5-1.10 • Som over • Ved behov • Ved behov • Hver høst/vinter • 1 gang i juni, 1 gang i august
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	<p>Dette er en del av det første inntrykket man får når man ankommer Oscarsborg festning. Hyppig vedlikehold må gjennomføres for å unngå en variabel standard.</p>	

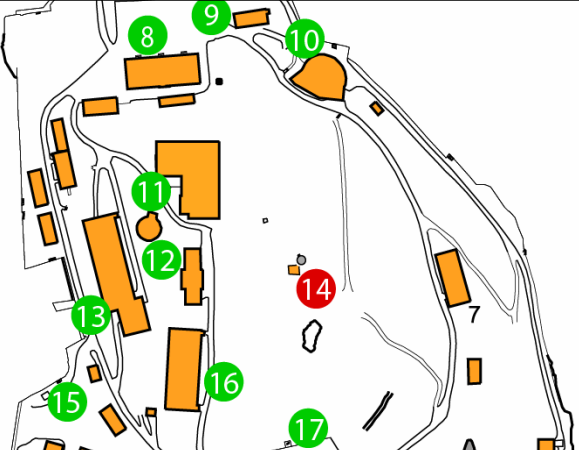
Nr.:	10.	
Navn:	Kaia/Havnefortet	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	2 Bed med 7 rospirea (<i>Spiraea bumálda</i>), roser og klatrehortensia (<i>Hydránga anomale var. Petioláris</i>) 12 rododendron (<i>Rhododendron</i>), 1 rosehagetorn (<i>Crataégus laevigáta</i>), 1 stor einer (<i>Juníperus squamáta</i>), 1 serbergran (<i>Píceá omórica</i>), 2 tuja (<i>Thúja occidentális</i>), hekk med spirea i trapp (<i>Spiréa cinéra</i>), 2 store mineskall med sommerblomster	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Bed lukes • Rosespirea beskjæres • Roser beskjæres • Spirea i trapp formes • Mineskall beplantes • Vanning 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10 • Etter blomstring august/september • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10 • Til sammen 3 ganger i perioden 1.5-1.10 • Hver vår og høst • Etter behov
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Området må holde en høy standard. Dette er del av det første inntrykket man får når man ankommer Oscarsborg festning.	

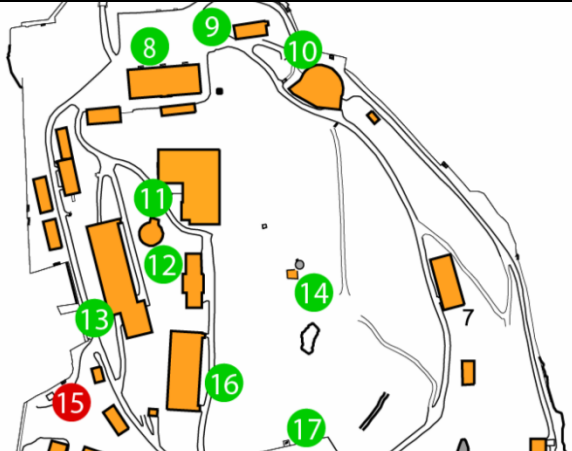

Nr.:	11.	
Navn:	Forpleiningen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Bed for roser, stauder og sommerblomster, eføy(<i>Hédera hélix</i>)og 8 stk kranstopp(<i>Stephanándra incisa Crispa</i>)	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
•	<ul style="list-style-type: none"> • Bed skal holdes rene for ugras, løv og søppel Jord i rose- og staudefbed skal være løs, og plantene skal ha en frisk og frodig vekst. Avskårne plantedeler skal fjernes. Rosene beskjæres og behandles med godkjente skadedyr og sykdomsmiddel • Vanning 	<ul style="list-style-type: none"> • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10. • Etter behov
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	12.	
Navn:	Eplehagen mellom elev og befalsforlegningen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	19 stk epletrær div sorter, 2 plommetrær, hengemispel (<i>Cotoneáster praécox</i>) i skråning og gress	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Frukttrær beskjæres • Gress klippes med trådklipper • Vintemispel beskjæres 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • Annenhver høst/vinter • Til sammen tre ganger i perioden 1.5-1.10. • Hver vår (evt. Vinter)
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

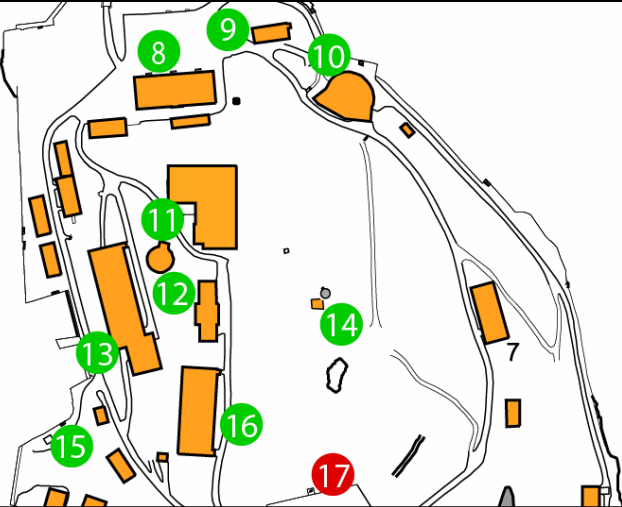

Nr.:	13.	
Navn:	Skråning ved elevforlegning	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	<p>Skråning 150m med hengemispel (<i>Cotoneáster præcox</i>), glansmispel (<i>Cotoneáster lúcidus</i>), rynkerose (<i>Rósa rugósa</i>), hekk av brudespirea (<i>Spiréa argúta</i>)</p> <p>1 stor hestekastanje (<i>Aésculus hippocástanum</i>), 1 osp (<i>Pópulus trémula</i>), bed med 3 buskroser, 1 barlind (<i>Táxus média</i>)</p>	
Skjøtsel:	<p>Tiltak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blankmispel og rosa rugosa beskjæres kraftig tilbake • Hekk av brudespirea beskjæres • Bed lukes, roser beskjæres • Barlind formes • Løv samles og fjernes 	<p>Tidspunkt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vinter annethvert år (2010,2012) • Hver høst • Til sammen 3 ganger i perioden 1.5-1.10. • Hver høst • Oktober-november hvert år
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Skråningen bærer preg av dårlig vedlikehold/feilplanting og bør derfor replantes.	

Nr.:	14.	
Navn:	Kongelunden	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Hva:	Gressplen, 4 store lindetrær 1 lønn (<i>Ácer platanoídes</i>), 1 kastanjetre (<i>Aésculus hippocástanum</i>), klatrehortensia (<i>Hydrángea anómala var. petoláris</i>) og 15m bed med 20 rododendron (<i>Rhododendron</i>) div. sorter	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Gressplen slås med parkklipper samt trådklipper • Bed holdes rene for ugress og løv • Rododendron gjødsles • Rododendron knipes for visne blomsterstander og visne grener klippes bort. Ugjødslet torv tilføres • Bedkant stikkes med kantspade • Løv samles sammen og fjernes • Kratt fjernes jf. pkt. B 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10. • Før etter og under blomstring • Oktober-november hvert år • Hver vår og høst • Hver vår og høst
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Området har en naturlig innramming og benyttes derfor til diverse markeringer som bryllup og lignende.	

Nr.:	14.	
Navn:	Konge signaturene	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:	Kommer	Kommer
Hva:	4 Konge signaturer	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Vaskes/ børstes med myk kost • Sprøytes • Ettermales 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • April-mai hvert år • April-mai hvert år • Hver 5. sommer (2009,2014...)
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	15.	
Navn:	Våpenverksted	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Grus, skiferplass, hekk av barlind (<i>Táxus baccáta</i>) og bed med 2 stk storblomstret klematis (<i>Clématis-hybrider</i>), 4 stk kranstopp (<i>Stephanándra incisa Crispa</i>)	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Grus og skiferplass sprøytes • Hekk beskjæres • Bed lukes og stefanandra og klematis beskjæres 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni, 1 gang i august • Ved oppnådd ønskelig høyde • 1gang i juni, juli og august • Plantene beskjæres etter behov
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

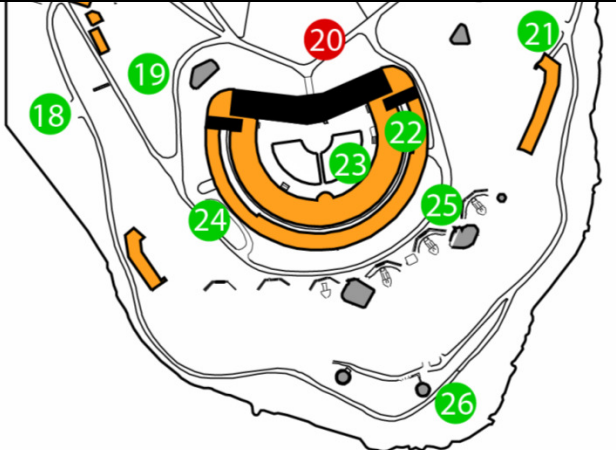
Nr.:	16.					
Navn:	Befalsforlegning					
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet					
Kart:						
Bilde:						
Beskrivelse:	Gress, 1 barlind (<i>Táxus x média</i>), 7 hengemispel (<i>Cotoneáster praécox</i>)					
Skjøtsel:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tiltak</th> <th>Tidspunkt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> Gress klippes med parkklippers samt trådklipper Barlind formes Luking under vintermispel Løv samles sammen og fjernes </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> Hver 14. dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. Ved behov Til sammen 3 ganger i perioden 1.5-1.10 Hver vår og høst </td> </tr> </tbody> </table>	Tiltak	Tidspunkt	<ul style="list-style-type: none"> Gress klippes med parkklippers samt trådklipper Barlind formes Luking under vintermispel Løv samles sammen og fjernes 	<ul style="list-style-type: none"> Hver 14. dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. Ved behov Til sammen 3 ganger i perioden 1.5-1.10 Hver vår og høst 	
Tiltak	Tidspunkt					
<ul style="list-style-type: none"> Gress klippes med parkklippers samt trådklipper Barlind formes Luking under vintermispel Løv samles sammen og fjernes 	<ul style="list-style-type: none"> Hver 14. dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. Ved behov Til sammen 3 ganger i perioden 1.5-1.10 Hver vår og høst 					
Kommentar:						

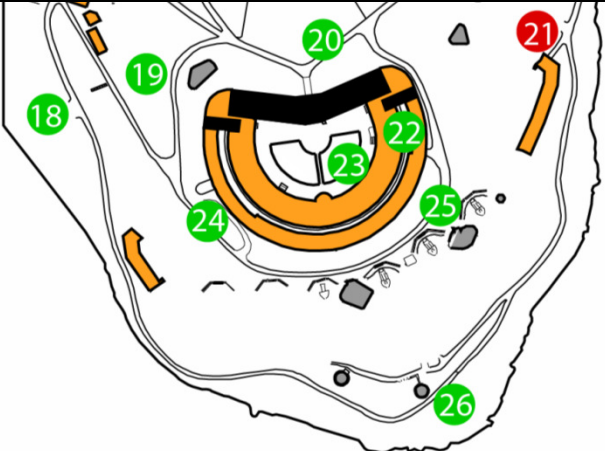

Nr.:	17.	
Navn:	Skråning ved fortsplassen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Hva:	Gressbakke	
Skjøtsel:	<ul style="list-style-type: none"> • Klippes med slåmaskin samt trådklipper 	<ul style="list-style-type: none"> • Til sammen 2 ganger i perioden 1.5-1.10.
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Her er det mange som sitter under fyrverkerikonserten. Skråningen må klippes før konserten.	

Nr.:	18.	
Navn:	Kanonoppstillingsplass vestre	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Grus, gress, eng, 6 kanoner	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Sprøyting med ugrasmiddel • Gress foran kanonene klippes med parkklipper, samt trådklipper • Gress på vestsiden av veggen langs veggen til strandbatteriet og mot garasjene slås med ljà eller trådklipper. Høyet rakes sammen og kjøres bort. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni, 1 gang i august • Hver 14. dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. • I august hvert år
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	På vestre finner man stor tetthet av ballastplanter som moskuskattost, vill gulrot, sikori og ormehode. Derfor må det sprøytes med stor varsomhet. Gresset slås i begynnelsen, midten av august slik at plantene får satt frø.	

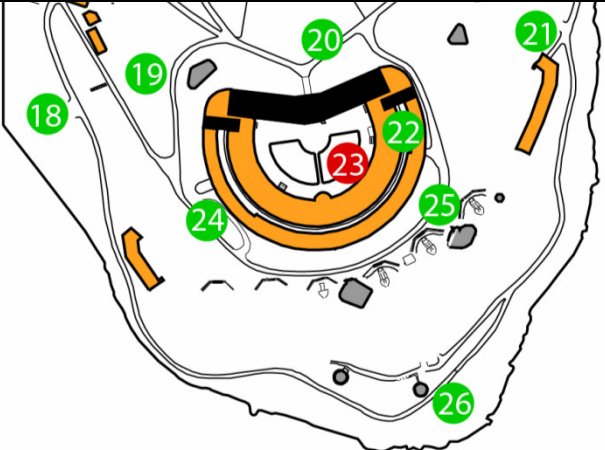

Nr.:	19.	
Navn:	Idrettskvadranten	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Gressplen, 8 store lønnetrær (<i>Acer platanoides</i>), 1 ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> Gressklipping med parkklipper samt trådklipper Løv samles sammen og fjernes 	<ul style="list-style-type: none"> Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. Oktober-november hvert år
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Alleen må behandles som en helhet.	

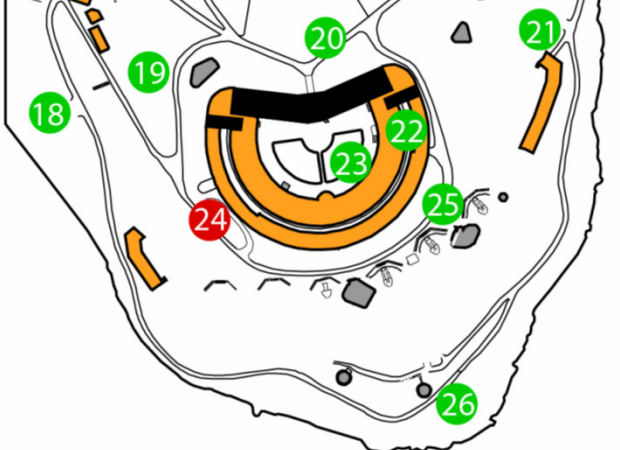

Nr.:	20.	
Navn:	Fortsplassen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	<p>Grus, storgatestein satt som kant. 2 små plener, 2 stk hjortesumak (<i>Rrhús týpina</i>) med underplantning av fugleredegran (<i>Picea ábies Nidiformis</i>), 4 stk rosebed. Minnemerke og statue av Oberst Birger Eriksen disse er omgitt av rød granittmur og trapp av smågatestein her skal det utarbeides et stort rosebed</p>	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Grusplassen og kanter sprøytes, dødt gress fjernes, jf. pkt E. • Gress klippes med parkklipper eller håndstyrt klipper, samt trådklipper • Bed lukes og kantskjæres • Roser klippes ned • Trapper 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni, 1 gang i august • Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. • 1 gang i juni, juli og august • På høsten • Feies og sprøytes en gang i juni, juli og august
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	20.	
Navn:	Minnesmerke og statuen av Oberst Birger Eriksen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:	Kommer	
Beskrivelse:	Minnesmerke og statue av Oberst Birger Eriksen disse er omgitt av rød granittmur og trapp av smågatestein her skal det utarbeides et stort rosebed	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Bed lukes og kantskjæres. Jord i rosebed skal være løs, plantene skal ha frisk og frodig vekst. Avskårne plantedeler skal fjernes. Rosene behandles med godkjente skadedyr og sykdomsmiddel • Trapper • Vanning 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10 • Feies og sprøytes en gang i juni, juli og august • Etter behov
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	21.	
Navn:	Vestre/Østre strandbatteri	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Hva:	Grus, granittrapper	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Sprøyting med ugrasmiddel • Trapper feies for grus • Løv samles sammen og fjernes • Gressvekst i grusganger fjernes, jf. pkt E. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni, 1 gang i august • Til sammen 4 ganger i perioden 1.5-1.10 • Oktober-november hvert år
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	22.	
Navn:	Diamantgrava / Envelopen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Grus og betongbelegg	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	• Sprøyting med ugrasmiddel	• 1 gang i juni, 1 gang i august
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	23.	
Navn:	Borggården	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Gårdsrommet: Gressplen og brostein	
Skjøtsel:	Tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Gress klippes med parkklipper eller håndstyrt klipper, samt trådklipper. • Gjødsles og vannes. • Brosteinsbelegg sprøytes • Krukker med sommerblomster settes ut og tas inn 	Tidspunkt <ul style="list-style-type: none"> • Hver 14. dag eller oftere i perioden 1.5-1.10. • Etter behov • 1 gang i juni, en gang i august • Hver vår/høst
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Borggården er utsatt for mye tråkk, plenen kan virke slitt og krever derfor skjøtsel deretter. Dette er Oscarsborgs "storstue" som benyttes til konserter og lignende, all beplantning skal være i krukker eller lignende som kan flyttes ved behov.	

Nr.:	24.	
Navn:	Vestre vollgrav	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Gress	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> Gress i vollgrava klippes med trådklipper Oppskytende skudd fjernes jf. pkt. B 	<ul style="list-style-type: none"> 1 gang i juni, 1 gang i august Hver vinter/vår
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	Her er det viktig å holde kratt nede	

Nr.:	25.	
Navn:	Hovedbatteriet	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse:	Betong, granittrapper, gressplen, voller med eng	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Betong dekket og trappene sprøytes • Gressklipping med parkklipper og trådklipper 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 gang i juni, 1 gang i august • Hver 14 dag eller oftere i perioden 1.5-1.10.
Reell skjøtsel:		
Kommentar:		

Nr.:	26.	
Navn:	Sydspissen/Kystgeitekommandoen	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Beskrivelse	Gressbakke/eng, gjerder, 2 kanonstillinger, Kystgeitekommandoen	
Skjøtsel:	Tiltak	Tidspunkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Gjerder ettersees og repareres • Vegen rundt sydspissen klippes med parkklipper • Tørt kratt skjæres ned og kjøres bort • Geitene følges opp med vann og kraftfôr 	<ul style="list-style-type: none"> • Hver vår og ved behov • Til sammen 3 ganger i perioden 1.5-1.10. • Hver høst evt. vinter • Dagelig
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	<p>Hele Oscarsborg er i rapport om biologisk mangfold utarbeidet i 2002 angitt med prioritet A (svært viktig område). På festningsvollene er mangfoldet stort fordi det ble innført fremmede planter med ballastsand.</p> <p>Denne delen av Oscarsborg var truet av gjengroing, derfor ble det iverksatt tiltak i 2001. Geita beiter i hovedsak kratt og holder derfor landskapet åpent.</p> <p>Det må ikke sås/beplantes, sprøytes eller gjødsles på vollen.</p>	

Nr.:	27.	
Navn:	Håøya/Retterstedet	
Grunneier:	Staten ved Forsvarsdepartementet	
Kart:		
Bilde:		
Hva:	Naturreservat	
Skjøtsel:	<ul style="list-style-type: none"> • Veien ryddes for trær som har blåst overende • Området rundt retterstedet ryddes for falne trær 	<ul style="list-style-type: none"> • April hvert år • April hvert år
Reell skjøtsel:		
Kommentar:	<p>Håøya er et naturreservat, all flora (også dødt trevirke) og fauna er fredet. Veien som går fra Ormeleinet og opp til toppbatteriene må holdes åpen. Det arrangeres turer på Håøya, på frigjøringsdagen 8. mai går det en fast tur opp til retterstedet hvor det er en markering av dagen samt at man minnes motstandsmennene som ble henrettet her vinteren 1942. Det skal være fremkommelig for alle, Dersom det er nødvendig å fjerne et tre av hensyn til fremkommelighet og sikkerhet til de besøkende skal det som fjernes legges ved siden av treet vokse plass.</p>	